

TF REDAKTÖR

EDVIN HÖGDAL
TEL: 0498-20 24 23
E-post: kultur
@gotlandstidningar.se

TIPSET

Orgeldagar

I dag börjar Gotlands orgeldagar i Visby domkyrka. Deltar gör bland andra Claes Holmgren, Sven Åke Svensson och Anton Linerhed. Musik av bland andra Mendelssohn, Bach och Berens. Gotlands orgeldagar pågår till söndag.

CRIMETIME - 17-20 AUGUSTI

Tätt mellan **morden** på ön

LITTERATUR
Gotlandsdeckare har blivit ett etablerat begrepp. Man vad utmärker genren? Litteraturforskaren Kerstin Bergman rätar ut frågetecknen.

Impulsen att, som på sidan här intill, göra fiktiva mordkartor är oemotståndlig. Deckargenren är tämligen unik på denna punkt. Författarna och deras böcker blir intimt förknippade med en plats. Det förekommer så klart i andra former av litteratur också, men knappast i samma utsträckning.

– Deckare skrivs ofta som serier, och då blir miljön en av aspekterna som håller ihop allting. Efter ett tag känner sig läsarna hemma på platsen som beskrivs och vill läsa mer, säger Kerstin Bergman, som är docent i litteraturvetenskap och som driver deckarbloggen Crimegarden.

Enligt henne började allt med Wallander och Ystad. Före det var storstaden den dominerande deckarmiljön. Men i och med Henning Mankells stora framgångar flyttade kriminallitteraturen ut på landet. Detaljerna och lokalfärgen blev viktiga försäljningsargument.

Almedalsbiblioteket listar närmare 60 så kallade Gotlandsdeckare. Har vi att göra med ett unikt fenomen eller bara en återspeglning av en nationell företeelse? Det lutar mot det senare alternativet om man frågar Kerstin Bergman.

– Det mesta som skrivs med Gotlandskoppling hör

GRATISREKLAM. Enligt Kerstin Bergman kan valet av miljö hjälpa relativt okända debutanter på traven. Foto: Jenny Håkansson

till kategorin typiska polisromaner i landsortsmiljö. Mari Jungstedt är till exempel det mest typiska man kan tänka sig: stort fokus på den lokala kulturen och naturen, desto mindre på samhällskritik. I landsortdeckarna är alla individer, motiven kan i regel hittas i mördarnas förlutna. Dessa böcker kretsar kring det lilla samhället, som i regel förefaller vara avskuret från omvärlden. Det är ett generellt drag i landsortdeckarna, men det förstärks

hos Mari Jungstedt, eftersom Gotland är en ö. I hennes värld existerar knappt fastlandet, säger Kerstin Bergman.

”Deckare skrivs ofta som serier, och då blir miljön en av aspekterna som håller ihop allting.”

Kerstin Bergman,
docent och deckarexpert

Landsortsdeckaren har en stor publik och trenden ser ut att hålla i sig. Kerstin Bergman hymlar inte med att det finns ekonomiska skäl att låta en bok utspela sig på landet.

– Efter Wallander kom enorma mängder turister till Ystad. Turistbyråer har anordnat tävlingar, där författare uppmanas att skriva om en plats, för att locka besökare. För relativt okända debutanter kan valet av plats vara en del av marknadsförings-

strategin. Genom att skriva om Gotland eller andra mindre orter får författaren oerhört mycket gratisreklam i lokala medier.

Fotnot: Kerstin Bergman är redaktör för boken "Deckarnas svenska landskap – från Skåne till Lappland".

Edvin Högdal
edvin.hogdal@
gotlandstidningar.se
0498-20 24 23

Årets upplaga av Crimetime satsar på upplevelser

LITTERATUR
Det är dags för Crimetime Gotland, i år med närmare 200 programpunkter, där stora delar av den svenska deckarelitén deltar.

Det blir författarmöten, samtal, personliga intervjuer och seminarier om allt från fängslande språk till skrivkramp. Crimetime har även

bland annat brottsplatsundersökningar och stadsvandringar på programmet.

– Hälften är nya författare som inte var med förra året och hälften välkomnar vi tillbaka. Svenska författare som är med för första gången i år är bland andra Arne Dahl, Camilla Läckberg, Roslund & Hellström, Mats Strandberg, Cilla och Rolf Börjlind och Johan Theorin, berättar Carina

Nunstedt, festivalchef. I år kommer totalt 65 författare till festivalen, däribland en av Englands mest kända deckarförfattare, Peter Robinson. Hans böcker om kriminalinspektören Alan Banks har översatts till ett 20-tal språk och vunnit flera priser.

I år satsar festivalen ännu mer på Skrivarskolan som utökas till två workshops, en

under onsdagen och torsdagen.

– Många är intresserade av att skriva själva och får här en unik chans att inspireras och lära sig knep av stjärnförfattarna. Kanske håller man på och filar på ett manus eller går omkring och bär på skrivardrömmar, säger Carina Nunstedt

Vid sidan av personliga författarmöten är det upple-

velser som Crimetime vill erbjuda sina festivalbesökare.

Det blir tre bussutflykter, en med Håkan Östlundh, en med Mari Jungstedt och en med Anna Jansson, som alla låter sina böcker utspela sig på ön. De guidar till kända och okända dramatiska platser som är centrala i deras deckare. (Gotland.net)

Maria Mollin

Här skedde några av deckarmorden

JOHANNA SVANBORG - SKALETS RÖDA STRIMMA VIBBLE
Carina Silvéen bor ensam i Vibble, där en okänd gärningsman har börjat avliva hundar. Några veckor senare anmäls Carina som försvunnen. Polisen utreder först händelsen som ett vanligt försvinnande, tills en chockerande film kommer till deras kännedom.

MARI JUNGSTEDT - DEN DUBBLA TYSTNADEN FÄRÖ
Ett kompisgäng ska åka på sin traditionella semestertrip till Färö och Bergmanveckan. Men det går inte som planerat: en kvinna försvinner under cykelturen vid Hammars. Kriminalarna Anders Knutas och Katrin Jacobsson kallas in för att lösa mysteriet.

ANNA JANSSON - ALLA KAN SE DIG SLITE
I denna deckare hittas en skolfotograf ihjälslagen i sitt hem i Slite. Samtidigt har någon försökt tulla eld på offrets bildarkiv. "Alla kan se dig" är den sextonde delen i författarens serie om kriminalinspektör Maria Wern.

ANNIKA BRYN - MORDEN I BUTTLE BUTTLE
Mordutredaren Margareta Davidsson gör ett försök att koppla av i en stuga i Buttle. Väl där hittar hon en död kvinna i skogsbyn intill. Polisen inser att hon sett detta ansikte tidigare – på färjan över till ön. Vem var hon?

HÅKAN ÖSTLUNDH - SLÅKE RONEHAMN
Den nyinflyttade kriminalpolisen Fredrik Boman blir tipsad om att en bil står felparkerad vid badplatsen. Enligt uppgiftlämnaren ska det dessutom vara en obehaglig lukt kring bilen. När polisen öppnar takboxen får lukten sin förklaring: det ligger en död man där, till synes slaktad som ett djur.

MARIANNE CEDERVALL - SVINHUGG KAJPE KVIAR
Inom loppet av några veckor dör tre män på Gotland. Efter varje dödsfall sitter två kvinnor i ett gammalt kapell och firar med champagne och smittar. Mordgåtan är spännande i sig – men för gotländska läsare finns ett ännu större mysterium: var ligger egentligen Kajpe Kviar, den påhittade ort som boken utspelar sig i?

HÅKAN ANDERSON - OM EN ENSAMSTÅENDE HERRE NÄS
Andersons roman kretsar kring ett olöst mordfall. Offret är en gammal lärare vid Klinteskolan, Alfred J Medborg, som hittats död i sitt hem på Näs. "Om en ensamstående herre" är ingen traditionell deckare. Författaren brukar följaktligen stoltsera med att ingen läsare har knäckt hans mordgåta.

GOTLANDSDECKARE

HÅKAN ANDERSON
Om en ensamstående herre

ANNIKA BRYN
Morden i Buttle

ANDERS H BLOMSTRÖM
Eldskytten – Botulf Kattlunds första fall – en medeltidsdeckare från Visby och invasionen 1361

MARIANNE CEDERVALL
Svinhugg
Spinnsidan
Av skuggor märkt

N.J. CRISP
The Gotland deal

BERTIL FALK
Gardar gåtlöparen

MÅRTA HOLMERIN
Aldrig vid din sida

VERNA ELLIOT HUTLET
Somewhere on Gotland Island

ANNA JANSSON
Stum sitter guden
Alla de stillsamma döda
Må döden sova

Silverkronan
Drömmar ur snö
Svart fjärl
Främmande fågel

ANNA JANSSON
Stum sitter guden
Inte ens det förlutna
Först när givaren är död
Drömmen förde dig vilse

Alkemins eviga eld
När skönheten kom till Bro
Dans på glödande kol
Skymningens barfotabarn
Alla kan se dig
Rådslans fångar

MARI JUNGSTEDT
Den du inte ser
I denna stilla natt
Den inre kretsen
Den döende dandyn
I denna ljuva sommartid
Den mörka ängeln
Den dubbla tystnaden
Den farliga leken
Det fjärde offret

Den sista akten
Du går inte ensam
Den man älskar
Det andra ansiktet

PER KÄLLÉN
Bevisbörd
Kvarleva

LOTTA LANDERHOLM
Biätaren

ERIK LEWIN
Almedalen har fallit

JAN MÅRTENSON
Caesars örn

PELLE SOLLERMAN
Den poetiske kommissarien

JOHANNA SVANBORG
Skalets röda strimma

KARIN WAHLBERG
Blocket

LENA WESTRÖM
Mörk gryning över Ljugarn

LARS WILDERÅNG
Midvintermörker
Midsommargryning

INGRID VISTRAND
Brottsplats Fridhem

HÅKAN ÖSTLUNDH
Blot
Dykaren
Slåke
Terror
Inkräktaren
Laglöst land
Män ur mörkret